

Nr 20.

Av herr **Utbutt m. fl.**, om förhöjda statsbidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet i skärgårdskommuner.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse angående statsbidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet (nr 882/1945) äger skoldistrikt erhålla statsbidrag till bestridande av kostnaderna för anskaffande av nya skollokaler eller om- eller tillbyggnad samt för utförande av mera omfattande ändrings- och reparationsarbeten å befintliga skollokaler. Storleken av statsbidraget bestäms till visst med hänsyn till skoldistriktets ekonomiska bärkraft avpassat högsta belopp, varvid skall tillämpas en i författningen intagen tabell över antalet skattekronor per invånare.

Dessa statsbidragsgrunder äro enligt vår uppfattning särskilt med tanke på förhållandena i skärgården ej tillfredsställande. I en skärgårdskommun bli byggnadskostnaderna av olika skäl i regel högre än i en kommun på fastlandet. Ofta är tillgången på yrkeskunnigt folk i byggnadsbranschen otillräcklig på öarna. Detta medför ofta merkostnader för resor och traktamenten för dem som deltaga i uppförandet av en skolbyggnad. Särskilt är det dock transporterna av byggnadsmaterielen, som verka fördyrande på skolbyggnaderna i skärgården. Det ligger i sakens natur, att dels arbetet med i- och urlastning på båt, dels transporterna från bryggorna till arbetsplatsen på vägar, som ofta endast delvis kunna trafikeras av bil, skola draga avsevärda extra kostnader. Dessa torde i allmänhet kunna beräknas till 12 procent av kostnaderna för skolhusbyggnader i skärgården under sommaren och 15 procent under vintern. Vid tillämpning av bestämmelsen om samma procentuella statsbidrag vid lika skatteunderlag i ett skärgårdsdistrikt och i ett fastlandsdistrikt kommer skärgårdsdistriktet därför att få tillskjuta större andel av byggnadskostnaderna än fastlandsdistriktet.

Även den omständigheten, att centralisering av skolväsendet ej kan genomföras på samma sätt i skärgården som på andra orter, vållar större kostnader för skolhusbyggnader på grund av att flera skolhus måste uppföras. Därtill kommer, att skärgårdskommunerna, för att de skola kunna tävla med landsbygden och tätorterna samt städerna om de dugligaste lärarkrakterna, åsamkas mycket stora kostnader på grund av att bostäder måste anskaffas till så gott som alla lärartjänster, då hyreshus helt saknas i skärgårdssamhällena.

Det kan därför anses motiverat, att de nuvarande bestämmelserna om statsbidrag kompletteras så, att ett särskilt tillägg utgår för de extra byggnadskostnader m. m., som skärgårdsdistrikten åsamkas på grund av sin belägenhet vid uppförandet av skollokaler m. m. Denna fråga kan lämpligen prövas av den av ecklesiastikministern aviserade utredningen om statsbidragssystemet för folkskolans tjänstebostäder.

Med åberopande av det anförda hemställles,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning om i vad mån särskilda villkor för statsbidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet böra fastställas för skoldistriktet i skärgården.

Stockholm den 16 januari 1952.

Birger Utbult.

Hj. Åhman.

Olaus Nyberg.

Waldemar Svensson.
